

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ตามข้อ ๒๙ กำหนดให้ ดำเนินการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี และให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อ ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว.๖๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการ ดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาเทศบาลดำเนินการตามกรอบระยะเวลาดังกล่าว และให้รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จาก การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้สภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่น สามารถประชุมเพื่อรับทราบและพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม ซึ่งอาจจะประชุม รับทราบผลภายหลังเดือนธันวาคมก็ได้ โดยในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นรอบปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) มาติดตามและ ประเมินผล และนำข้อมูลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) เฉพาะที่ดำเนินการ ก่อนประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)มาใช้เป็นข้อมูลในการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) หมายถึง กิจกรรมที่ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นใน ภาวะปฏิบัติด้วยการติดตามและบันทึกผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและ เป้าหมายซึ่งกำหนดไว้ในแผนงาน การติดตามผลสามารถเตือนถึงแนวโน้มที่ไม่ต้องการได้ล่วงหน้า ซึ่งทำให้เห็น ความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไข

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การวิเคราะห์ผลที่ได้จากการติดตามผลมาระยะหนึ่ง เพื่อประเมินว่าความเปลี่ยนแปลง (ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ) ที่เกิดขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ของแผนหรือไม่ ผลการประเมินอาจยืนยันว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่กำหนดไว้ในแผน หรืออาจแสดงถึงความล่าช้าหรือผลกระทบข้างเคียง ซึ่งควรแก่การทบทวน

การติดตามและประเมินผล จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะได้ทราบถึงผลการ ปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งผลจากการติดตามและประเมินผล ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ได้จะเป็น แนวทางที่ผู้บริหารจะนำไปปรับปรุงการบริหารงานในอนาคตได้เป็นอย่างดี

๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

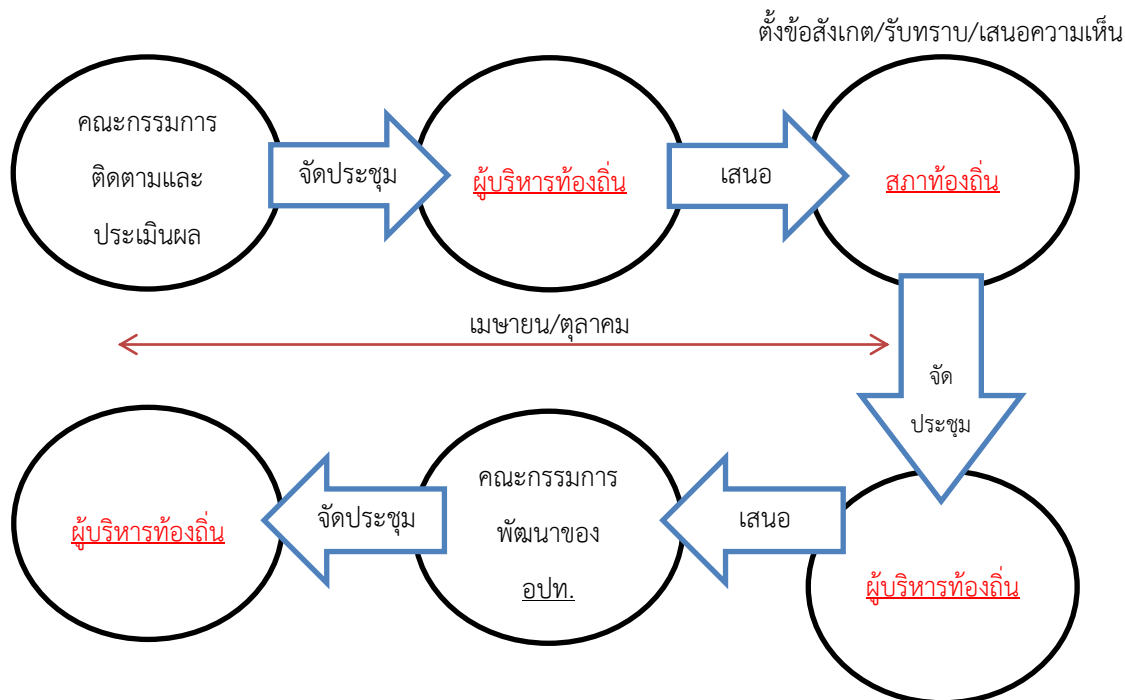
๑. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะช่วยตอบสนองภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
๒. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ สภาพผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้
๓. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเร่งรัด ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของการดำเนินงาน โครงการ การยกเลิกโครงการที่ไม่เหมาะสมหรือหมดความจำเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. เพื่อทราบถึงสภาพการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จของปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการของสำนัก/กอง/ฝ่ายต่าง ๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

แนวทางการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินงานรายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น
๒. ผู้บริหารท้องถิ่น สรุปผลและเสนอความเห็นจากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาท้องถิ่น และเสนอผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาท้องถิ่น
๓. สภาท้องถิ่น ดำเนินการจัดให้มีการประชุมสภาท้องถิ่น สมัยสามัญหรือวิสามัญแล้วแต่กรณี เพื่อรับทราบผลจากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจากผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือที่ประชุมแห่งสภาท้องถิ่นสามารถอภิปรายและเสนอความเห็นในที่ประชุมสภาท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นได้รับทราบและได้เสนอความเห็นหรือการตั้งข้อสังเกตข้อเสนอแนะการพัฒนาท้องถิ่นให้ผู้บริหารท้องถิ่น
๔. ผู้บริหารท้องถิ่น ส่งผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นได้รับทราบและได้เสนอความเห็น หรือการตั้งข้อสังเกตข้อเสนอแนะการพัฒนาท้องถิ่นในสภาท้องถิ่นแล้วส่งให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
๕. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อได้รับทราบผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจากสภาท้องถิ่น และเสนอความเห็น หรือการตั้งข้อสังเกต ข้อเสนอแนะการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ
๖. ให้ผู้บริหารท้องถิ่น ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว ต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลา

ตั้งข้อสังเกต/รับทราบ/เสนอความเห็น

๔. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (Monitoring and evaluation tools for local development plans) เป็นสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์หรือเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผลรวมทั้งโดยการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้คิดสร้างไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล เช่น แบบสอบถามวัดทัศนคติมาตราส่วนประมาณค่า และวิธีการ เป็นต้น และหรือโดยการสร้างเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสังเกตการณ์ (Observation) เป็นต้น โดยอาศัยสภาพพื้นที่ทั่วไป อำนาจหน้าที่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐาน แบบต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นหรือการนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือภาคสนาม ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลที่เป็นจริงต่อไป

๕. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ที่สำคัญคือ การนำไปใช้แก้ไขปัญหาต่างๆ ระหว่างดำเนินโครงการ และนำไปใช้สำหรับวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต ประโยชน์ต่างๆ แยกเป็นหัวข้อได้ดังนี้

๑. ได้ทราบถึงสถานภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการซึ่งจะทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๒. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่างๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่าไม่เสียประโยชน์ ประหยัดเวลา งบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๓. สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียด ความต้องการ สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่จะนำไปจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอโครงการในเชิงสถิติหรือข้อมูลที่เป็นจริง

๔. กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำโครงการและรับผิดชอบโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนปรับปรุงรายละเอียดเนื้อหา ข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ

๕. ทำให้ภารกิจต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์รวมของหน่วยงาน ทำให้เป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลักมีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖. สามารถรักษาคุณภาพของงานหรือภารกิจให้เป็นไปและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ และประชาชนพึงพอใจเมื่อได้รับการบริการ

